

Portefølje for demokrati, styring og fornyelse

Planforskning

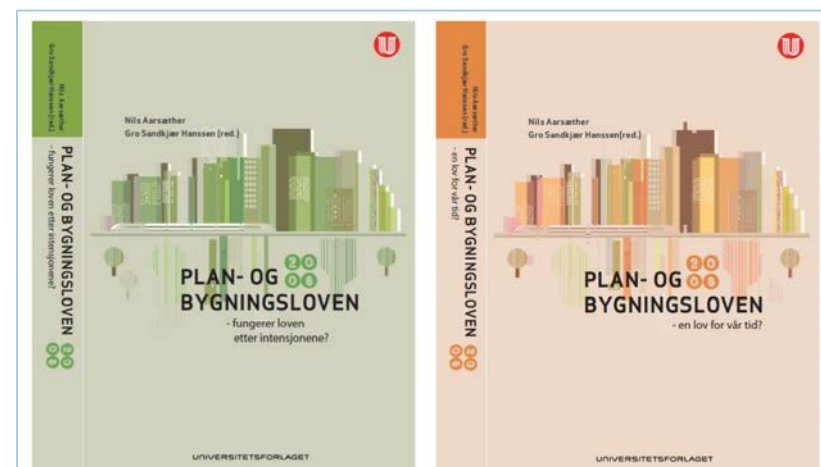
Spesialrådgiver Janike Harsheim

Nettverkssamling for kommunal- og regionalplanlegging 2020

Planforskning – kort om bakgrunn

Samarbeidsprosjekt innenfor planforskning - Utlysninger 2019, 2020 og 2021

Formål

Forskningen skal bidra til å utvikle det kunnskapsgrunnlaget som må ligge til grunn for planlegging etter plan- og bygningsloven, for å oppnå en bærekraftig samfunnsutvikling

Tematiske prioriteringer

- Plan og marked - effektivitet og gjennomføringskraft i planleggingen
- Plan- og bygningsloven - utvikling og bruk av det juridiske mulighetsrommet i loven og behov for nye virkemidler
- FNs bærekraftsmål - planleggingens rolle i å bidra til oppfølging av relevante mål
- Planleggingens kompetansegrunnlag - forhold som påvirker samfunns- og arealplanleggingen og krav til kompetanse hos ulike aktører

Samarbeidsprosjekt:

- Har krav om brukermedvirkning
- Skal bidra til å styrke det forskningsbaserte grunnlaget for utdanningene innenfor planfeltet

Tre prosjekter bevilget i 2019:

- *Field of goals: Co-production and implementation of the Sustainable Development Goals in regional and local planning*
Nordlandsforskning
- *The Social Sustainable City - the Role of Strategic Planning for Local Housing Markets Heterogeneity.* **OsloMet**
- Planning, knowledge and collaboration for developing vibrant and attractive city centres. **TØI**

FIELD OF GOALS

**Co-production and implementation of
the Sustainable Development Goals
in regional and local planning**

Nordlandsforskning

Prosjektleder: Aase Kristine Lundberg

Et samarbeidsprosjekt

Høgskulen
på Vestlandet

WESTERN NORWAY RESEARCH INSTITUTE
VESTLANDSFORSKING

NORDLANDSFORSKNING
NORDLAND RESEARCH INSTITUTE

Utdannings-
institusjoner

NORD
universitet

Forsknings-
institusjoner

Noregs miljø- og
biovitenskapelige
universitet

FN-SAMBANDET
UNITED NATIONS ASSOCIATION OF NORWAY

 Nordregio

Referansegruppe

Asker
kommune

VIKEN
FYLKESKOMMUNE

Samarbeidspartnere i to norske regioner:

**Vestland
fylkeskommune**

Fylkesmannen i Vestland

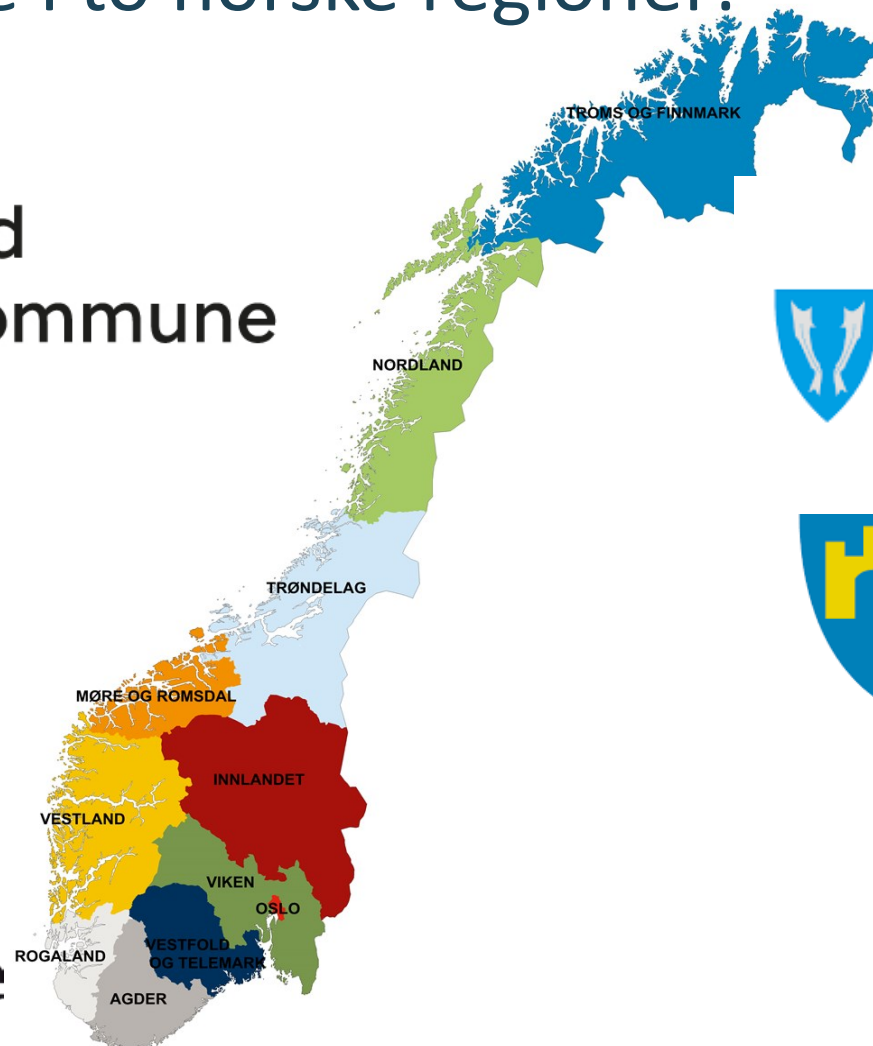
**Sunnfjord
kommune**

**Gloppen
kommune**

Bømlo kommune

Nordland
FYLKESKOMMUNE

Fylkesmannen
i Nordland

Vestvågøy kommune

bodø
KOMMUNE

**Sortland
kommune**

NARVIK
KOMMUNE

STRATEGIC HOUSING

THE SOCIAL SUSTAINABLE CITY – THE ROLE OF STRATEGIC PLANNING FOR LOCAL HOUSING MARKET HETEROGENEITY

Forskningsprosjektet spør:

Hvordan sikre inkluderende lokale boligmarkeder

- som gir lavinntektsgrupper tilgang
- som gir sosialt og økonomisk heterogene boligområder
- som i sum gir mangfoldige byområder og nabolag?

Et samarbeidsprosjekt med brukerinvolvering, finansiert av
Norges forskningsråd (2020-2022)

NIBR-OsloMet, NMBU, UiT, KTH,
Asplan Viak, SoCentral, Oslo kommune,
Bergen Kommune og Lørenskog kommune

Prosjektet StrategicHousing skal:

- ✓ **UTVIKLE EN HETEROGENITETSINDEKS**
  - For å gi kommunene et bedre kunnskap/ beslutningsgrunnlag om hva som bør bygges hvor
  - For å gi kommunene et grunnlag for å vurdere boligøkonomiske virkemidler i et geografisk perspektiv.
- ✓ **STUDERE FOREGANGSKOMMUNER OG IDENTIFISERE BEST-PRACTICE**
  - Offensiv boligpolitikk
  - Strategisk-operativ bruk av planredskap og andre virkemidler
- ✓ **STUDERE BRANSJENS RESPONS PÅ KOMMUNENS ØNSKER**
- ✓ **ETABLERE LÆRENDE OG SAMSKAPENDE ARENAER**
  - Videreføre KS nettverk for inkluderende boligpolitikk, og innhente erfaringer
  - Etablere en samskapende arena for bolig mangfold i Hovinbyen

Partnere

- NIBR-OsloMet
- NMBU
- UiT
- KTH
- Asplan Viak
- SoCentral
- Oslo kommune
- Bergen kommune
- Lørenskog kommune

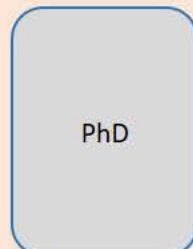
Gro Sandkjær Hanssen

Kim Astrup

Berit Irene Nordahl

PhD

OsloMet

Rolf Barlindhaug

Dag Einar Sommervoll

Anna Granath
Hansson

Torill Nyseth

Toril Ringholm

Erik Plathe

Thomas Berman

Planning, knowledge and collaboration for developing vibrant and attractive city centres -TØI

Mål: Å bidra til at små og mellomstore byer planlegger og utvikler sine byer og sentrum på måter som gir mer attraktive og levende sentrum

Et 'attraktivt sentrum' - er definert som et sentrum innbyggerne setter pris på og bruker ofte, og som oppfattes som et godt sted å bo og å drive ulike typer næringsvirksomhet

Hva er det som bidrar til at sentrum er og blir attraktivt? – sentrums attraktivitet er 'avhengig variabel' gjennom prosjektet

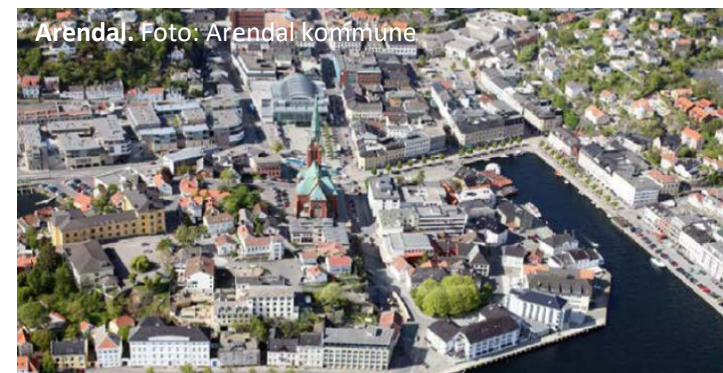
Temaer i arbeidspakker

- Hvordan 'det fysiske' og utviklingen av dette, påvirker sentrums attraktivitet
- Hvordan samarbeid mellom aktører påvirker sentrums attraktivitet
- Sentrumshandel – utfordringer og muligheter
- Hvordan planprosesser, bl.a. PBL, påvirker mulighetene for å styrke sentrums attraktivitet
- Gitt funn – hva kan små og mellomstore byer gjøre for å øke sentrums attraktivitet?

Samarbeidspartnere

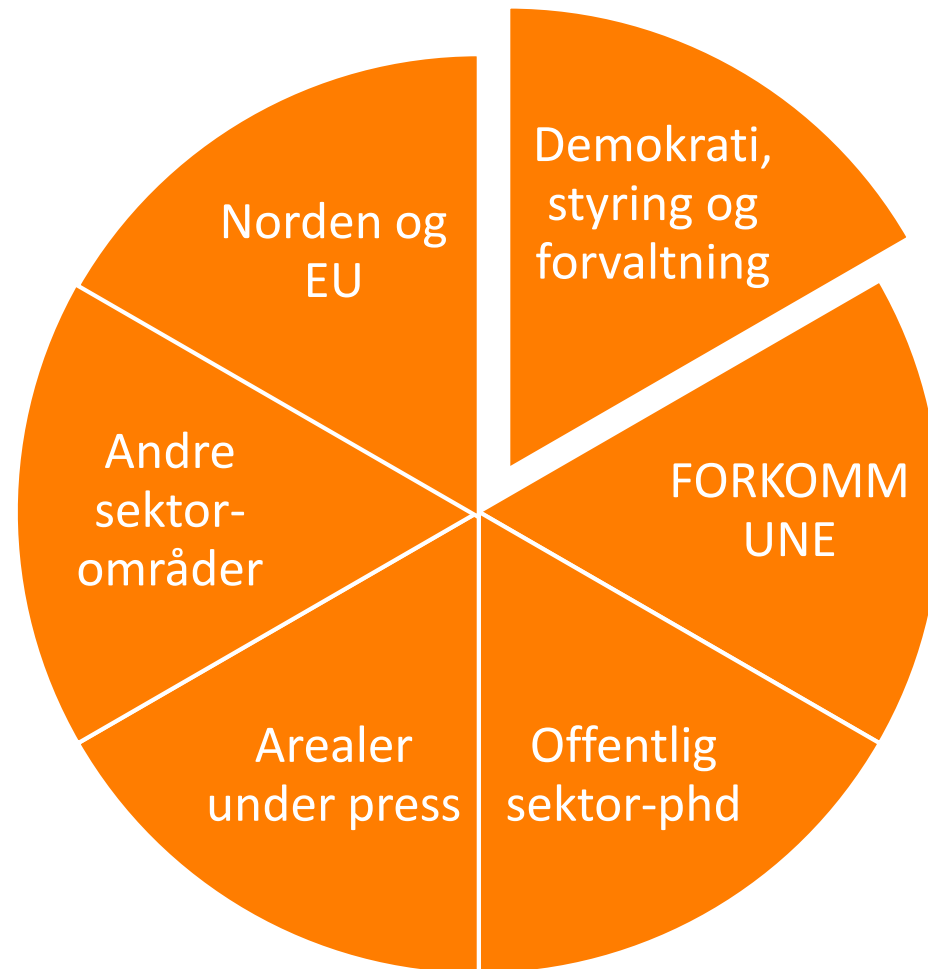
- TØI: Transportøkonomisk institutt, prosjektleder Aud Tennøy
- NIKU: Norsk institutt for kulturminneforskning
- NMBU: PhD

- Agder FK, **Arendal** kommune, Arendal by AS
- Viken FK, **Kongsberg** kommune, Kongsberg næringsforum AS
- Innlandet FK, **Lillehammer** kommune, Lillehammer sentrum AS
- Vestfold og Telemark FK, **Tønsberg** kommune, Tønsberg sentrumsutvikling AS

- Internasjonal vitenskapelig rådgivende gruppe:
  - Dr. John Stone, University of Melbourne
  - Dr. Enza Lissandrello, University of Aalborg
  - Professor Per Gunnar Røe, UiO
  - Dr. Erling Dokk Holm, NMBU

Planforskning – også i andre utlysninger

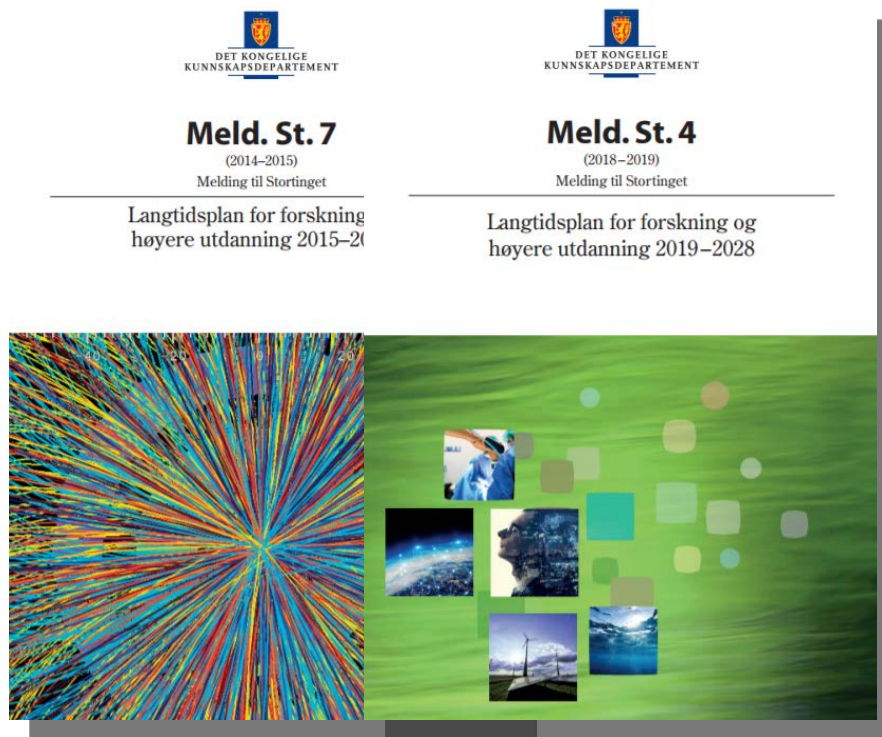

Fornyelse og innovasjon i offentlig sektor på agendaen

2012, 2018 og 2020:
Forskningsrådet løfter arbeidet med innovasjon i offentlig sektor gjennom policy og strategier

2014 og 2018:
Fornyelse i offentlig sektor og demografiutfordringen får sentral plass i Regjeringens langtidsplaner for forskning og høyere utdanning

2020:
Stortingsmelding om innovasjon i offentlig sektor